

S I B I R I E N

Hälsoproblem i östra Sibirien

[Sibirien: tjukterna] På års-sammankomsten för Gesellschaft für bedrohte Völker (GfbV) i Göttingen i maj berättade Larisa Abryutina, läkare från Tjukthelvet och vicepresident för de ryska ursprungsfolkens organisation Raipon, om i första hand tjuktjernas men även andra östsibiriska ursprungsfolks livsvillkor.

Tjuktjerna är hårt drabbade. Medellivslängden är 45 år. Många har fått cancer på grund av radioaktiv strålning från gamla nedlagda urangruvor och diverse kända och okända upplag av uranavfall. Med vinden kommer pesticider från söder och orsakar nya sjukdomar, värre än i de länder där gifterna produceras och används. Deförgiftar modersmjölken. Dödligheten bland barn är förskräckande hög, cirka 25 procent. Infektioner härjar. Malaria har börjat uppträda.

Deras traditionella mat som valross- och renkött finns inte i tillräcklig mängd och är ofta av sämre kvalitet, förgiftat och radioaktivt. Och de erbjuds inga alternativ. Vad som behövs är alternativa energikällor rena från olja och gas. Men guvernören har blivit miljonär på olja och gas och vem som har den politiska makten är ett problem. För organisationen Raipon gäller det att agera med stor diplomati för att åstadkomma förbättringar.

Det behövs pengar för att köpa nya renar plus rättigheter att nyttja mark för beten. Larisa Abryutina påminde om Kyotopro-

Läkaren Larisa Abryutina, har kämpat för de östsibiriska ursprungsfolken i 15 år.
Foto: Anna Klint

tokollet och att det är viktigt att bland annat USA, Indien och Kina skriver under. Klimatförändringen börjargörasig märkbar. Sibirien får ungefär samma problem som Kanada. Renarnas vandringsförsvårar eftersom permafrost försvinner.

Larisa har efter mötet i Göttingen beretts tillfälle till samtal med Tyskland miljöminister Sigmar Gabriel om de ryska urfolkens utsatthet för miljöförstörelsen. Förbundskansler Angela Merkel har varit på besök på Tjukotka och fått information om olje- och gasutvinnings effekter på befolkningens hälsa. Med tanke på att Tyskland tänker lösa sina energiproblem med hjälp av rysk gasimport så borde det ha givit den tyska regeringen en tankeställare. Till saken hör att tjuktjerna inte ens har elektricitet.

Birgitta Pihl